v. Viljandim.; vanemad — mölder Mihkel A. ja Ann (Viidik); abielus. — Õppis Holstre Pulleritsu v.-k., Paistu klk.-k., H. Treffner'i gümn. 1888—92, Pärnu gümn. 1893, Tartu loomaarsti-inst. 1895—1902, mil selle lõpetas loomaarsti diplomiga; Tartu ülik. dotsendina täiendas end Berliini loomaarsti-ülik. ja mujal Saksam. 1922; töötas Riia linna arhiivis 1923. — Riia tapamaja loomaarst 1902; Pärnu mk. loomaarst 1903; Saare mk. loomaarst ja linna tapamaja juh. 1904—17; Saaremaa heakorra-komitee abiesim. ja Saare mk. miilitsaülem 1917, ühtlasi endiselt ka loomaarstiks; oli E. Ajut. Maanõuk. l.; Saaremaa okupeerimise tõttu ajuti Harju mk. loomaarst; pääses Saaremaale tagasi saksa okup. ajal 1918; määrati E. Ajut. Valitsuse volinikuks Saaremaal; oli Asutava Kogu l. 1919; Tartu ülik. loomaarstiteadusk. patoloogil. anatoomia õppetooli dots. 1919. a-st. — Oli tegev seltsides Pärnus ja Kuresaares, pikemat aega Kuresaare E. L.-H. Üh-se juh. esim. — Polit.: rahvaerak. — Alal. asuk.: Tartu.

AITSAM, Mihkel (varjun. Meie Mihkel), ajakirjanik. Sünd. 1. XII 1877 Aitsamaa t. Vigala v. Läänem.; vanemad — renditalupidajad Mihkel A. ja Mari (Laasi); abielus Anna Kops'uga 1908. a-st. — Õppis Vigala ap. õig. algk.; õiendas klk.-k. lõpueksami; täiendas oma haridust eraviisil. — Tegi kooliõpilasena kaastööd ajalehtedele, eriti „Olevikule", ja kogus vanavara dr. J. Hurdale; areteeriti karistussalkade poolt 1905, kuna isa mõisa renditalust välja aeti ja talu maha põletati 1906; „Hüüdja" toimetuse l. 1906. a-st kuni lehe seismajäämiseni; töötas mitmete ajalehtede juures; Tall. E. Põllum. S-i asjaajaja 1908—18 ja sekret. 1925. a-st, tehes ühtlasi kaastööd ajalehtedele, eriti tõlkeid eesti keelde; „Pvl." toimetuse l. 1918. a-st. — Olnud tegev Vigala Muusika S-is, kauemat aega s-i kirjatoim. ja näitetegelane; teotses G. Lurich'i õhutusel spordiga; Tall. karskuss. „Valvaja" juh. l. kauemat aega 1906. a-st; oli tegev E. karskuss-ide kesktoimk.; Tall. E. Põllum. S-i asjaajaja ametist lahkudes valiti s-i auliikmeks kui ka juh. l. ja hiljemini rev.-kom. l.; tarvit. üh-gu „Oma" asutajaid ja aastaid juh. l., pärast volik. ja nõuk. l. 1924. a-st; olnud tegev paljudes muiski Tall. seltsides; E. Ajakirjanikkude Liidu laekah. 1919. a-st. — Oli Vigala v. esindajaks ülemaal. kongr. Tartus 1905, viibis sellepärast 5 kuud vangis; valiti 1917. a. Lääne maavalitsuse esim. ja rev.-kom. l. — Avaldanud näidendid *Koerakasvatuse eriteadlane* (1923), *Salmisto* (1925) j. t., paar brošüüri, mõnikümmend juttu albumeis ja ajalehtede lisades, rea mitmesuguseid tõlkeid; toimetanud *Tall. hippodroomi määruste kogu* (1928). — Alal. asuk.: Tall. † 1953

AKBERG, Arnold, õpetaja ja maalikunstnik. Sünd. 4. II 1894 Aaspere v. Virum.; vanemad — rätsep Johannes A. ja Pauline (Vollmüller); vallaline. — Õppis Aaspere v.-k. ja Aaspere-Liiguste min.-k. 1903—10 ja Rakvere sem. 1913—17, omandades õp. kutse; kunstilise hariduse omandas iseõppimisel. — Aaspere-Arna 2-kl. algk. juh. 1918—20; Tall. IV linnaalgk. õp. 1920. a-st. — E. Kujut. Kunstnikkude Kesküh-gu l. 1922. a-st; E. Kunstn. Rühma l. 1924. a-st, sama rühma juh. l. 1927. a-st; kultuurkapitali kujut. kunstide sihtkapitali valitsuse ja juh. l. 1927. a-st; Berliinis asuva rahvusvahel. uue kunsti üh-gu „Die Abstrakten" l. 1927. a-st. — Maali *Figuurid* omandas Haridusministeerium; tööde reproduktsioone ilmunud mitmes kunstiväljaandes. — Alal. asuk.: Tall.

AKEL, Friedrich Karl, arst ja riigitegelane. Sünd. 5. IX 1871 Halliste klk.; vanemad — Kaubi karjam. omanikud Juhan A. ja Kärt (Risso); abielus Adele Karoline Tenz'iga 1906. a-st. — Õppis Viljandi elementaark. 1881—83, Viljandi kreisk. 1883—87, Tartu Aleksandri gümn. 1889—92, T. ülik. arstiteadusk. 1892—97, mil lõpetas selle. — Praktiseeris assistendina Tartu polikliinikus 1898—99, töötas Riias Reimers'i nimelises silmakliinikus 1901—02, Varssavis Ujasdovi haigemajas ja mõnda aega Berliinis, Praahas, Leipzigis j. m.; asus silmaarstina Tall. 1902; Vene-Jaapani sõjas 1904—05; asutas ühes teiste eesti arstidega haigemaja 1907; avas erasilmakliiniku 1912, mille enamlaste võimuloleku ajal ajutiselt sulges; Vabariigi saadik Helsingis 1922—23; välisminister K. Pätsi kabinetis 1923—24; riigivanem 1924; III Riigikogu l.; välisminister J. Teemandi kabinetis 1926—27; Vabariigi